

# Bentsodiatsepiinivieroitus

Julkaistu 20.12.2005. Päivitetty 26.3.2015.

Bentsodiatsepiinivieroituksessa on kysymys lääkivieroituksen tarpeen toteamisesta sekä lääkkeen käytön ja asiakkaan voinnin vakiinnuttamisesta. Vieroitusvaiheet ovat vieroituslääkkeen aloitus, lähtötason määrittäminen, annoksen vähentäminen ja raittiuden alkuvaihe. Hoidon perusta on antaa potilaalle riittävästi tietoa bentsodiatsepiiniriippuvuuden luonteesta ja hoidosta.

Vieroitus aloitetaan vakiinnuttamalla käytössä oleva lääkitys. Lääkettä otetaan tasaisin väliajoin, ei psyykkisten tai fyysisten tuntemusten perusteella. Tasaisella lääkkeiden annostuksella päästään mahdollisimman vähäiseen oireiston vaihteluun.

Vieroitusoireet vähentämisen tai lopettamisen yhteydessä ovat merkki fyysisestä bentsodiatsepiiniriippuvuudesta. Mitä kauemmin ja mitä suurempia lääkannoksia henkilö on käyttänyt, sitä suurempi on riski saada vieroituksen aikana oireita. Vieroitusoireiden määrä ja kesto on yksilöllinen. Hoidon aikana oireiden vaikeusastetta arvioidaan ja seurataan. Osa vieroitusoireista on samoja kuin lääkkeen haittavaikutukset.

Vieroitusvaiheessa noudatetaan yksilöllistä vähentämissuunnitelmaa. Alkoholinkäytön on pysyttävä turvallisella tasolla. Alkoholinkäytön seuraaminen tapahtuu kirjanpidon avulla. Jos mukana on muita tarpeettomia kuten särky- ja psykenlääkkeitä, vähennetään ensin muut yksi kerrallaan ja vasta sitten bentsodiatsepiinit. Jos bentsodiatsepiineja on useita, jätetään ensin pois elimistöstä nopeimmin poistuvat, lopuksi hitaimmin poistuvat. Riittävän hitaasti toteutettu vieroitus pitää vieroitusoireet hyvin vähäisinä. Bentsodiatsepiinin turvallinen pudotusmäärä on kaksi ja puoli, jopa viisi milligrammaa noin viikon tai kahden välein. Jos vieroitusoireet voimistuvat, pidetään vähentämisohjelmassa taukoa.

Vieroituksen aikana suositellaan käyntejä tukiryhmässä, tukihenkilön ja/tai lääkärin luona säännöllisesti noin yhden tai kahden viikon välein. Turvallisuudentunnetta tuo myös mahdollisuus päivystysluonteisiin yhteydenottoihin. Virtsan ja seerumin bentsodiatsepiinien pitoisuutta seurataan hoidon aikana. Vieroituksen aikana on hyvä pitää oire- ja lääkepäiväkirjaa. Vaikeina vieroitusoireaikoina on mahdollista saada sairauslomaa. Vieroitus voidaan toteuttaa myös laitoshoidossa kokonaan tai osittain.

Hoidon saavutusten ylläpito edellyttää aktiivista työskentelyä ja hoidollista seurantaa vähintään vuoden ajan bentsodiatsepiinien säännöllisen käytön lopputtua. Lääkkeettömyyden seuranta toteutetaan virtsan bentsodiatsepiinitutkimuksilla. Tukikeskusteluihin tai vertaistukiryhmiin olisi hyvä osallistua noin vuoden ajan lääkkeitä irrottautumisen jälkeen. Retkahduksia ehkäistään neuvonnalla, ylläpitämällä hoito-optimismia ja kannustamalla uuteen yritykseen. Psyykkisten ongelmien käsittelyä opetetaan.

Tarvittaessa käytetään psykoterapiaa muiden mielenterveysongelmien hoitamiseksi; tavallisesti kuitenkin vasta kuuden kuukauden kuluttua lääkemyönteiden loppumisesta. Muunlaisen lääkemyönteiden, kuten masennuslääkityksen tarve arvioidaan erikseen.

**Antti Holopainen**  
ylilääkäri, Järvenpään sosiaalisairaala

*Päivittänyt:*  
**Lolan Lindroos**  
sairaanhoitaja

link

**Lähteet** ►

Lähde verkko-osoite: <https://paihdelinkki.fi/fi/tietopankki/tietoiskut/paihdeongelmien-hoito/bentsodiatsepiinivieroitus>